

SvD

Ett kultur- & samtidsmagasin från Svenska Dagbladet
Söndag 13 juni 2021

KULTUR

Elitspelare

Karin Mamma Andersson tillhör konstnärsvärldens absoluta toppskikt. Nu visas hennes livsverk på Louisiana. sid 6

■ **Pandemin** gör oss oroligare men också mer hjälpsamma.
Reportage | sid 14

■ **USA-favoriten** "Lämna världen bakom dig" är väl värd att ta sig an.
Litteratur | sid 26

■ **Andes Q Björkman:** Ett enögt manligt perspektiv kan skapa stor litteratur.
Krönika | sid 2

”Mina målningar är blixtnedslag i vanliga vardagar”

Färgstark Hon är en av världens största nu levande konstnärer. Men det är inte i jetsetliv i Venedig, Hong Kong och New York som Karin Mamma Andersson hämtar stoff till sina målningar.
– Hela mitt konstnärskap handlar om det vanliga livet.

Text: **Clemens Poellinger** Foto: **Staffan Löwstedt**

Karin Mamma Andersson i ateljésoffan – en plats för rekreation och möten.

I en Stockholmsgul idyll på klassisk ateljéadress verkar ett 20-tal konstnärer i en historisk byggnad som under 1600- och 1700-talen var en textilmanufaktur. Utanför en av dörrarna hörs intrikat knypplad barockmusik för piano. Johann Sebastian Bachs Goldbergvariationer i den kanadensiske pianovirtuosen Glenn Goulds kända tolkning från 1981 närmare bestämt.

–Det jobbiga med Gould är att han hummar med så mycket, säger Karin Mamma Andersson när hon öppnar dörren till sin ateljé, en ljus rymlig lokal med hög takhöjd.

För att vara en av Sveriges, ja världens, mest namnkunniga samtidskonstnärer har Karin Mamma Andersson haft förvånansvärt få separatutställningar på museum. I sommar blir det ändring på det med "Humdrum Days", en stor mitt i-karriären utställning på danska Louisiana i Humlebæk mellan Köpenhamn och Helsingör. I presentations-texten står det att konstnären kommer från Luleå med det aningen exotiserande tillägget "nära polcirkeln". Och det norrländska med glesa björkdungar, ensliga sjöar och snömoddiga vägar rakt in i storskogen som klingar med i hennes tidiga landskapsmåleri kan säkert tyckas väl så exotiskt för danska och internationella betraktare.

Med drygt 60 verk varutav ett tiotal helt nya är sommarens museiutställning något mer omfattande än den senaste en svensk publik kunde se på Moderna museet 2007.

–Den startar ungefär där Moderna slutade. Men några gamla favoriter är med, det var Marie Laurberg, curator på Louisiana, som tyckte att det var viktigt att ta ett steg till bakåt. Titeln på den nya utställningen är "Humdrum Days" som kan betyda vanliga, banala, lite monotona dagar. Den kommer

från en målning jag gjorde 2011. Den föreställer ett ganska stökigt bord med en stekpanna och flaskor på. Jag har alltid gillat den titeln, den är skön rytmiskt skön på något vis. Plus att jag tycker att hela mitt konstnärskap handlar om det vanliga livet. Målningarna är som blixtnedslag i vanliga vardagar, säger hon,

Det rättframma norrbottniska anslaget i Karin Mamma Anderssons tal är fortfarande tydligt efter många decennier i Stockholm.

–Det är klart att det inte går att tvätta bort, konstaterar hon, erbjuder plats i soffan och sätter sig på en pall.

”Det känns absurt, det är märkligt. Att jag jobbar med de här stora gallerierna som har så mycket power.”

–Varsågod ta en bulle. De är från ett gammeldags bageri vid Mariatorget, mitt favoritfik. Jag kan tycka att många av hipsterbageriernas bullar inte är färdigräddade, de är degiga, tunga och för stora.

De nya målningarna till mitt i karriären-

utställningen har redan forslats iväg till Danmark. Och vilken karriär sedan! Det är bråda dagar i ateljén. Måleriet som mer eller mindre färdigt pågår på olika stafflier och bord ska gå till hennes svenske gallerist Magnus Karlsson för konstmässan Chart i Köpenhamn och till en utställning som börjar i augusti på Svenskt Tenn.

–Även till en ganska stor utställning i Sankt Moritz som jag gör med kollegan Andreas Eriksson.

Det är Stephen Friedman Gallery i London, som även knutit Andreas Eriksson till sig, och som står bakom sommarens utställning med de båda svenskarna på konstmässan Nomad i det alpina jetset-nästet. Det ligger nära till hands att förmoda att brexit gjort det ännu attraktivare för de stora Londongallerierna med ett internationellt nätverk av kunder att allt mer sälja på kontinenten för att undvika de nya komplicerade brittiska tullprocedurerna.

För det är där Karin Mamma Andersson befinner sig. "Mamma" som artistnamn sedan 1992 för att lyfta sig ur mängden av alla andra Karin och Andersson och även på grund av en tidig insikt att det är bra med ett unikt namn i konstvärlden. Hennes namn återfinns i toppskiktet på konstvärldens rankinglistor. I en tid när konst är hårdvaluta, under en period av ständig nyetablering av konstmuseer och -mässor är hon en av världens främsta. Hon har räknats bland dem sedan snart två decennier och representeras förutom av Stephen Friedman Gallery av gallerigiganten David Zwirner i New York med filialer i London, Paris och Hong Kong.

–Det känns absurt, det är märkligt. Det handlar såklart om sammanhangen jag hamnat i. Att jag jobbar med de här stora gal-

Karin Mamma Andersson är med i en bokcirkel sedan några år tillbaka. Om nordisk litteratur säger hon: "melankolin genomsyrar många kulturskapare från nordiska länder, oavsett om de är sysslar med konst, musik eller litteratur".

Även som internationella konstkändisar har paret förblivit Stockholmsgalleriet trogna. 20 år har gått sedan Magnus Karlsson visade Anderssons målningar på alternativmässan Liste, som pågår parallellt med den internationella marknadsplatsen Art Basel i Schweiz. Det var där en kvinna från Stephen Friedman Gallery såg hennes verk. Det är ofta så det går till, gallerierna är ute med sina ögon och tentakler under de stora mässorna, kollar av utbudet och gör eventuella nyrekryteringar.

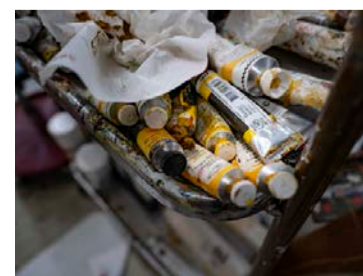
Under konstmässan Armory Show i New York 2002 där Magnus Karlsson gjorde en solopresentation med Karin Mamma Andersson märktes att intresset för hennes konst var stort. Magnus Karlsson har berättat att amerikanska samlare näst intill grät när de inte fick köpa för att allt redan var sålt. Året därpå följde en inbjudan till den nordiska paviljongen med Norge som värdland under Venedigbiennalen som i efterhand visade sig vara biljetten till det internationella genombrottet. De norska curatorerna ställde ut tre kvinnliga konstnärer under rubriken "Devil may care". Om utställningstiteln antydde en viss nonchalans delades denna inte av konstnären själv.

– Jag hade varit inne i min egen lilla bubbla, hade tonåringar, bodde i Högdalen. Både jag och Jockum arbetade i våra ateljéer. Han började samarbeta med Dawid Zwirner redan år 2000. Det gjorde att både jag och Jockum kom till New York. En ny värld öppnade sig, vi gick på museer, gallerier och besökte Armory Show medmera. Men jag fattade inte att jag själv skulle få en sådan plats. Jag hade aldrig varit i Venedig, än mindre på Venedigbiennalen. Jag var så pass skärrad att jag inte vågade göra nya målningar. Så jag bestämde mig för att visa färdiga verk som jag litade på.

– Jag visste ju inte vad som skulle hända. Man tycker själv att "Wow!" jag har blivit inbjuden till den största händelsen i konstvärlden, men i svensk media var det tyst. Nu i efterhand, det har gått nästan tjugo år så kan jag tycka att det var rätt så skönt. Jag har förstätt att Venedigbiennalen har varit mycket viktig för mig på flera plan.

Om intresset var svalt på hemmaplan skapade ändå Karin Mamma Andersson en hel del internationell uppmärksamhet. Det var under Venedigbiennalen som galleristen David Zwirner bestämde sig för att ta med henne bland sina konstnärer.

– Det var jättestort för mig. Sedan kom jag tillbaka till min ateljé som då låg i Örnberg och allt var som det alltid hade varit, arbetet i sig förändras inte så mycket för att ens förutsättningar blir annorlunda. Det var egentligen ingen skillnad. Jag blev inbjuden till Berlinbiennalen ett halvår senare, sedan har det ju rullat på – och jag har inte riktigt haft tid att reflektera över det. Det har varit många galleriutställningar och grupp-utställningar.

lerierna som har så mycket power. Det är som med fotboll, du kan vara en väldigt bra spelare i Brommapojkarna och vara uppskattad där, men sedan blir du rekryterad till Djurgården eller Hammarby och då blir det ett nytt sammanhang och nya villkor. Och när du väl kommer till Milan...

Där är du nu, bland elitspelarna?

– Ja lite åt det hållet, men ändå helt annorlunda – man tillhör ett sorts stall. Jag hade en diskussion med min svärfar om att ställa ut på ett bra och jättetrevligt galleri i Göteborg. Jag skulle gärna ha gjort det, men jag kan inte. Konstvärlden funkar inte så. Jag jobbar med tunga internationella gallerier, de skulle aldrig acceptera att jag ställde ut där.

Karin Mamma Andersson reser sig från pallen för att fixa en påtår från bryggaren av Nespressotyp i hörnet. Kaffearomen blandar sig med en svag doft av färg medan hon svarar på mina frågor med en sådan intensitet att hennes bulle ligger nästan orörd på fatet medan min är slut för länge sedan.

– Det ställer ju krav på en också. Det är ju inte så att man är någonstans helt utan anledning. Jobbar du med ett galleri som Zwirner så har du dina skyldigheter också. Du måste producera och leverera. Det är bara så. Du måste vara medveten om vad du släpper ut från ateljén därför att det alltid finns folk som är beredda att betala för mindre bra saker.

Men de vet inte om att det är skräp?

– Det är det jag menar, men de flesta samlarna är seriösa och mycket kunniga.

Galleristen Magnus Karlsson har samarbetat med såväl Karin Mamma Andersson som hennes make Jockum Nordström, båda bland sin generations mest tongivande figurativa konstnärer, sedan mitten av 90-talet.

Fakta | Karin Mamma Andersson

■ **Ålder:** 59 år
Familj: Maken Jockum Nordström och parets två barn.

■ **Bor:** På Södermalm i Stockholm.

■ **Aktuell:** Med utställningen "Humdrum Days" som öppnar på Louisiana i danska Humlebæk 17 juni.

■ **Utställningar i urval:** "Devil may care", Venedigbiennalen 2003. Moderna museet 2007. "Who is sleeping on my pillow", David Zwirner 2010. "Dog days", Museum Haus Esters 2011. São Paulo-biennalen (som curator) 2018. "Memory Banks", Contemporary Arts Center Cincinnati 2020, Louisiana 2021.

"Materialet och färgen är hela grunden. En idé att jag ska måla ett visst motiv kan utföras på en mängd olika vis. Det är sättet du gör det på som räknas."

Hur tog maken det att du skulle representeras av samma New York-galleri som han?

– Jag tror att Jockum inte var lika road av att jag skulle komma till Zwirner som jag var. Men jag kände att vi inte var så särskilt bra på engelska, vi hade barn som fortfarande bodde hemma, vi var ganska pressade tidsmässigt. Skulle vi då ha ytterligare ett galleri att förhålla oss till med nya människor att lära känna, nya kontakter, telefonsamtal och resor med mera. Min tanke var att om vi jobbade med samma galleri så skulle det underlätta väldigt mycket. Och det tror jag det gjorde. Folk på galleriet blev våra vänner. Även ägaren David Zwirner och hans familj har vi stått nära, bott i deras sommarhus och sådant. I och med att Zwirner representerade oss båda blev det frekventa besök till New York, någon av oss ställde typ alltid ut. Framför allt lärde vi känna många andra av galleriets konstnärer.

Och det är ju inga dåliga konstnärer?

– Nej, det är ju inte det. Det var härligt att komma in i den världen och känna att man hade gelikar även bland sådana som man hade beundrat. Att det var inget konstigt att

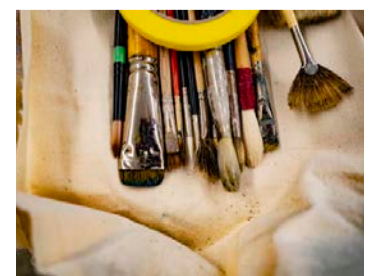
"Jag har varit inne i det här yrket väldigt länge nu, det är snart fyrtio år sedan jag började på min första konstskola."

sitta och rita på en duk tillsammans med Luc Tuymans och Chris Ofili på en fest. Plötsligt var man kollegor och kompisar. Marcel Dzama och Michaël Borremans blev nära vänner, det öppnade dörrarna för en massa roliga saker.

När jag tänker på de mycket framgångsrika internationella konstnärer du nämner ser jag ett slags jetset-liv. Luc Tuymans som fyllde miljardären och konstsamlaren François Pinaults Palazzo Grassi i Venedig med sina verk är ett exempel.

– Jo visst kan det vara så, det finns mycket pengar konstvärlden.

Om man jobbar som konstnärspår med varsin karriär, hur går det? Hur håller man ihop familjefirman?

Adjö / Adieu Por
Toujours, 2020, olja
och kol på duk,
195x284 cm. Foto:
Poul Buchard

– Det är så det varit, vi har inte upplevt något annat. Jag tror att det varit en väldig fördel för oss båda två. Vi har haft en enorm förståelse för varandras processer. Att man behöver tid. Och sedan har vi kunnat prata med varandra om vad det är man gör. Min strängaste kritiker är Jockum.

Är du hans strängaste kritiker?

– Det tror jag. Om man sedan lyssnar på varandra är en annan sak.

Man får inte vara avundsjuk på varandra?

– Nej, det får man verkligen inte vara, då skulle det inte funka. Jag tror inte vi varit det, vi gläds åt varandras framgångar. Redan från första början var det så att om en av oss fick till exempel ett stipendium – jag kommer ihåg att Jockum fick ett vistelsestipendium till Svenska institutets hus i Kavalla i nordöstra Grekland – då fick jag följa med. Det var så otroligt härligt. Hans lycka fick jag vara med och dela på och vice versa. I stället för att se det som en konkurrenssituation ser vi det som en möjlighet. Det är lite grand som att vara bönder, man har ett gemensamt projekt. Men vi har aldrig delat ateljé eller haft våra ateljéer nära varandra.

Paret träffades redan under konstskoletiden och delade varandras passion för föreställande konst. Medan Jockum Nordström blev känd för sina teckningar och collage, inte minst för barnböckerna om Sailor och Pekka, uppmärksammades Karin Mamma Andersson mycket tidigt för sitt måleri. Hon

”Färgen är nummer ett för mig. Det har alltid varit så, det är där jag går i gång.”

stack ut redan när hon deltog i Liljevalchs vårsalong 1996 då hennes verk ”Mot gryning blek” blev utställningsaffisch.

– När vi visade ”Who is sleeping on my pillow”, en gemensam utställning på Zwirner i New York 2010, gjorde vi faktiskt några verk tillsammans. Jag målade bakgrunder och Jockum möblerade dem kan man säga. Vi var lite chockade över hur bra vårt material passade bra ihop. Över att det var så lätt att hitta kombinationer. Utställningskatalogen blev på sätt och vis en hyllning till vår relation. Den börjar i 2010 och går sedan tillbaka ända till hösten 1986, det år då vi blev tillsammans. Den sista bilden i boken är den första fotot på oss. Då hade jag precis blivit gravid, vi hade bara varit ihop i några veckor. Det blev en personlig utställning och bok. På galleriet blev de nog lite förvånade att vi hade med så många privata fotografier i publikationen, men vi kände att vi kunde bjuda på det.

En annan viktig utställning för Karin Mamma Andersson var ”Dog days”, en separatutställning på Museum Haus Esters i Krefeld 2011, även visad på Galleri Magnus Karlsson samma år.

Hasch Hisch, 2020.
Olja och kol på duk,
168x228 cm. Foto:
Poul Buchard

–Då började jag känna mig mycket mer stadig i skorna. Jag kände mig inte alls darrig utan gjorde den med någon typ av stolthet. Men man är aldrig starkare än sitt senaste verk. Självsäkerheten är inte bestående, utan flyktig. Den kan väldigt lätt få sig en törn och så åker man ner i backen.

Men att du fullt ut behärskar ditt hantverk, är inte det ett stöd att luta sig emot?

–Jo, det är där man känner styrkan. Jag har varit inne i det här yrket väldigt länge nu, det är snart fyrtio år sedan jag började på min första konstskola. Jag har själv varit lärare någon gång ibland, men egentligen har jag undvikit det för att jag känner att det tar för mycket energi. Att jag blir utarmad av det. Men det är ganska kul, alldeles för skojigt faktiskt. Men ett totalt dränage.

Karin Mamma Andersson är uppväxt i ett kreativt hem där man sydde, snickrade och odlade. Hennes far arbetade vid Televerket, modern var skolvärdinna. Själv var hon en flicka som ständigt satt och ritade, såväl hemma som under lektionerna i skolan. Att sedan söka till konstskola föll sig naturligt.

Figurativt måleri var så ute när du utbildade dig, nu är vi mitt uppe i en våg av föreställande måleri.

– Om det var ute! Men jag tror att det är ganska vanligt att konstnärer känner sig lite utanför sammanhangen fast de är mitt inne i dem. Titta bara på en sådan som Torsten Andersson som alltid kände ett utanförskap fastän han var ytterst etablerad som konstnär. Folk såg verkligen upp till honom medan han kände sig förbisedd. Och jag kände ganska mycket så, särskilt under 90-talet. Att det var ett tåg som gick – och det tåget var inte jag med på. Jag fattade inte ens var järnvägsstationen låg. Jag kände att jag satt på en rälsbuss för mig själv ute i landskapet.

Solen skiner utanför ateljéfönstren, försommaren gör sig påmind när ljuset spelar över omslagen till fina gamla vinylskivor, mycket Blue Note, som ligger i högar på golvet.

–Det stör mig ganska mycket att jag inte kan ta in fågelsången och se allt som blommar just nu. Det är otroligt vackert, jag tycker nog att maj månad är den finaste av alla. Men i år missar jag allt, det bara flimrar förbi. Maj och juni är så hoppfulla, det ligger så mycket förväntningar i luften. Tänk att ljuset ökar med 16 minuter per dygn och vecka just nu. Sommaren är en viktig period eftersom vi lever i en sådan otrolig mörk och sorgsam del av världen. Då måste man ladda sina batterier så mycket man kan. Jag orkar nästan inte tänka på att det vänder mot mörker igen efter midsommar, säger hon.

Solljuset spelar även över bokhyllorna proppfulla med konstböcker, 'lika viktiga för konstnärens skapande som färgtuberna', hävdar Karin Mamma Andersson och tar

fram Karl Ove Knausgårds "Morgonstjärnan" i två utgåvor. Det norska originalet pryds av ett suggestivt utsnitt ur hennes målning "Dog days" medan den svenska översättningens omslag gör ett tamare intryck med en stiliserad strålkran som omslagsbild.

Förutom Knausgård uppskattar Karin Mamma Andersson bland annat författare som Michel Houellebecq, Agota Kristof och

Dagen efter / The Day After, 2020.
Olja på duk,
228x168 cm. Foto:
Poul Buchard

Hypnos / Hypnosis, 2021. Olja på duk, 118x90 cm.
Foto: Poul Buchard

Till höger: Artefakter med Fikus / Artifacts with Ficus, 2021.
Olja på duk,
120x90 cm. Foto:
Poul Buchard

Längst till höger: The Lost Paradise I, 2020.
Olja och akryl på duk, 105.4x80.3 cm

The Lost Paradise II, 2020.
Olja och akryl på duk, 105.4x80.3 cm. Foto: Per-Erik Adamsson

Thomas Bernard just för mörkret, för svärtans skull.

– Redan som barn när jag såg min första film av Andrej Tarkovskij blev jag helt tagen av stämningen. Jag var helt chockad hur otroligt märkvärdig "Ivans barndom" var. Jag var själv ett barn och tänkte att det var det konstigaste jag sett.

Hon famlar i bokhyllan och hittar efter en stund i det överrika utbudet Andrej Tarkovskijs "Martyrologion", dagböcker från 1970-86.

– De går ju inte att läsa från pärm till pärm. Den är som Lars Noréns dagböcker. Jag har lite svårt för dem för att jag är så uppe i min egen dagbok/liv. Men vad som är kul med Lars Norén är att man bara kan gå in i dagböckerna, slå upp en månad och tycka att det är spännande att läsa lite här och där. Så är det också med Tarkovskij, man får ta det i portioner. Han verkade i Sovjetunionen, det var begränsande förstås samtidigt som det gav honom frihet – det kommersiella trycket fanns inte.

Att det liksom hos Tarkovskij klingar av andlighet i din konst, är det tokigt att formulera det så?

– Nej absolut inte. Jag tänker dagligdags på andlighet. Den är en märklig klangbotten i vår existens.

Tiden tycks stå still i dina målningar, det har sagts att där råder ett evigt 1960- och 70-tal.

– Mitt referensmaterial härrör ofta från en tid jag känner mig hemma i. Det märkte jag framför allt under en period när jag jobbade ganska mycket med fotografier av teaterscenografier. Jag kunde inte landa i kostymdramerna med gamla 1800-talskläder. Men om det rörde sig om pjäser av exempelvis Harold Pinter eller Lars Norén kände jag direkt att de var användbara för mig. Jag har egentligen alltid recykrat andra personers bildmaterial. Jag har ofta utgått från fotografier, men

jag har inte tagit ett fint foto och bara målat av det. Man kan säga att jag samlar.

Gör inte många det?

–Jo, det är inget unikt. Man får inte glömma att jag, och många konstnärer med mig, är barn av postmodernismen. Skulle jag levat 100 år tidigare hade jag kanske hyrt in en modell eller möjligen tittit ute i landskapet och målat. Jag tycker att det finns en stor fördel i vår tid med att kunna arbeta med referensmaterialet friare

Gestalterna i Karin Mamma Anderssons målningar kan tolkas som figuranter i ett tidlöst drama. Anonyma och bortvända bidrar de till att skapa en existentiell laddning.

–Det beror ju delvis på att det inte är porträtt. Personerna i mina målningar är oftast en del av helheten. Tidlösheten är intressant – att tiden kan få upphöra. Din farfar

hade antagligen samma behov som du. Det är bara vår materiella utveckling som skapat nya ytliga behov. Vi har ganska nyligen bytt ut fast telefoni till mobiler, för lite längre sedan häst och vagn till bilar. Det handlar om kommunikation och att kunna förflytta sig. Att behoven egentligen är exakt likadana som förr, det är vad jag är intresserad av. Det är parbildning, man söker bo, man skiljer sig, gråter åt förluster, det blir arvsvister... Det är därför Bachs musik och inte minst Shakespeare, som ju skrev om relationer, funkar än i dag.

Ibland när jag ser på dina verk förnimmer jag en ruvande vagt hotfull stämning?

– Den fråga som alltid skrämmt mig mest är det som sker med naturen, med vår miljö. Redan som barn under det tidiga 1970-talet kom ett knatterband av miljökatastrofer, jag blev väldigt påverkad av det. Men det är svårt att sätta ord på exakt hur. Jag arbetar visuellt, inte med ord och det är ett annat slags språk. Jag tycker också det är viktigt att inte skriva folk på näsan exakt vad det är jag håller på med. Också av ödmjukhet och inför mig själv därför att jag inte riktigt vet. Jag är inte så säker. Det är mer ett minerat tillstånd jag är ute efter att skildra, antingen psykologiskt människor emellan eller med naturen.

Det nordiska är så framträdande i din konst, jag tänker på din utställning på Moderna där det fortfarande var med björkar i målningarna.

– Jo, men så är jag någon typ av romantiker också. Min ingång var väldigt mycket som landskapsmålare och mina förebilder var sådana som Carl Fredrik Hill, Camille Corot och Edvard Munch. Viktiga för mig var även sådana som Hans Wigert och Hans Viksten, den senare hade jag som professor ett kort tag. Tidigare svenskt måleri har påverkat mig mycket, Vera Nilssons Ölandslandskap till exempel. Många brukar säga att jag verkligen tittat på Helmer Osslund. Lite grand kanske, han var ändå Sveriges svar på Paul Gauguin, men inte så mycket.

Det är kanske dina färger som väcker den associationen?

– Färgen är nummer ett för mig. Det har alltid varit så, det är där jag går i gång.

Där har du ett alldeles personligt språk.

– Om du lyssnar på Glenn Gould igen när han spelar, det är ju många som tolkat Bachs Goldbergvariationer. Men alla gör det på sitt sätt, utifrån sitt eget anslag. Så är det så klart, och kanske i ännu högre grad, med måleri. Att man arbetar fram en palett och ett skriftspråk som blir väldigt personligt. Man blir snabbt varse om det rör sig om en van Gogh, en Cézanne eller en Rolf Hanson. Det ser man i själva färgbehandlingen och hur färgen läggs på, det finns en unik handskrift i det.

Det som en skicklig förfalskare kan imitera?

– Det förfalskaren brukar sakna är själen. ■

Clemens Poellinger är SvD:s konstredaktör.
clemens.poellinger@svd.se

Staffan Löwstedt är visuell reaktör och fotograf på SvD.
staffan.lowstedt@svd.se

”Ateljén är hjärtat i hela verksamheten. Denna ateljé har jag haft längst av alla. Innan var jag på Långbro, i Örnsberg och i Tallkrogen. När jag fick den här hade jag stått i kö sedan 1986.”

